

EXPUNERE DE MOTIVE

Pentru elaborarea proiectului de ordin privind aprobarea nivelului de intervenție în cazul speciilor de urși și lupi, în interesul sănătății și securității populației și în scopul prevenirii unor daune importante

În cursul anului 2017, reprezentanți ai unor autorități publice județene (consilii județene, prefecturi) și locale (primării), ai unor asociații de crescători de animale, de proprietari de terenuri, ai asociațiilor de vânătoare/sau gestionari ai fondurilor de vânătoare, precum și ai societății civile au semnalat Ministerului Mediului (MM) numeroase probleme cauzate de carnivore mari (aparținând speciilor urs și lup, în cvasitotalitate) și au solicitat identificarea cu celeritate a soluțiilor adecvate pentru gestionarea/soluționarea acestor situații.

Conform prevederilor legale în vigoare (art nr. 38 din OG 57/2007), **în situații justificate** MM poate acorda **derogări, prin ordin** al conducătorului autorității, **cu avizul prealabil al Academiei Române, CU ANUMITE CONDIȚII:**

- să nu existe o alternativă acceptabilă;
- măsurile derogatorii să nu fie în detrimentul speciilor, și doar în anumite situații limită.

Derogările se acordă fie în scopul protecției speciilor sălbatice de floră și faună, fie în scopul prevenirii unor pagube importante, în special asupra culturilor agricole, animalelor domestice, fermelor, pădurilor, exploatațiilor piscicole, apelor și altor bunuri, fie în interesul sănătății și securității publice sau pentru rațiuni de interes social și economic și consecințe benefice de importanță majoră pentru mediu, fie în scop de cercetare științifică și educație.

Numai în ultimele luni, la MM și la instituțiile din subordinea acestuia s-au adunat foarte multe sesizări cu privire la situații care au dus la pierderea sau punerea în pericol a vieții oamenilor, a integrității lor corporale, sau au dus la distrugerea culturilor agricole, la pagube în sectorul zootehnic, la distrugerea unor bunuri materiale, precum și faunei sălbatice de pe fondurile cinegetice (cerb, căprior, mistreț,, capră neagră, etc.). De asemenea, numai în 2017 MM a plătit cca. 600 de dosare pentru despăgubiri, care se ridică la peste 1.500.000 lei. Peste 70 de dosare se află în lucru în prezent. Cu titlu de

exemplu, numai RNP-Romsilva a evaluat pagube de peste 540 000 de euro cauzate de carnivore în ultimul an pe fondurile pe care le are în gestiune (numai 12,3% din fondurile cinegetice ale României), fără luarea în calcul a distrugerilor cauzate livezilor de pomi și arbuști fructiferi, garduri, împrejmuiri, grajduri și anexe gospodărești, pubele de gunoi, alte bunuri ale populației.

Trebuie menționat că despăgubirile acoperă exclusiv dauna constatată, nu și pierderile asociate acesteia. De exemplu, în cazul unei vaci de lapte ucise de urs sau lup, la calculul despăgubirii se ia în considerare valoarea acesteia, nu și a laptelui pe care îl producea și a vițelului pe care ar fi urmat să îl aibă. La fel în cazul unei culturi agricole. Se ia în calcul valoare seminței utilizate, a lucrărilor de pregătire a solului, de semănare, de îngrijire, nu valoarea recoltei care ar fi trebuit să se obțină dacă nu ar fi fost distrusă.

În urma numeroaselor audiențe solicitate la MM și a dezbaterilor și analizelor efectuate la nivel de minister (ex. Dezbaterile organizată de MM cu factorii interesați din data de 14 iunie 2017, întâlnirea din 5 iulie 2017 cu delegația protestatarilor din județele Harghita, Covasna, Mureș și Brașov, cu specialiști din mediul academic și din cercetare, cu reprezentanți ai organizațiilor de mediu cu expertiză în domeniul conservării populațiilor de carnivore mari, etc.), s-a ajuns la concluzia că pe termen scurt trebuie adoptate măsuri urgente de gestionare eficientă a animalelor care generează probleme, întrucât interdicția actuală a vânătorii nu rezolvă problema.

În acest sens, MM a decis ca fiind prioritare următoarele măsuri.

- Elaborarea și promovarea unui proiect de Ordin de ministru pentru aprobarea derogărilor în cazul speciilor **urs și lup**, care stabilește un număr maxim de intervenție, care rămâne la dispoziția MM;
- Emiterea unui Ordin comun al Ministerului Mediului împreună cu Ministerul de Interne, Ministerul Apelor și Pădurilor și Ministerul Agriculturii prin ANSVSA pentru **reglementarea intervențiilor în situații de urgență**;

Măsura adoptării unui nivel de intervenție pentru situații de urgență este una reactivă, care vizează rezolvarea operativă a unor situații punctuale, conjuncturale, pe termen scurt. Aceasta nu înlătură cauzele care au dus la situația actuală.

Pe termen mediu și lung va trebui implementat un plan de acțiuni integrat al populațiilor de urs și de lup, care să prevadă măsuri care vizează reconsiderarea managementului

acestor specii, inclusiv decelarea și înlăturarea cauzelor care generează deviații ale comportamentului animalelor și producerea de accidente și pagube.

În prezent, este în derulare proiectul „Conservarea populației de urs brun din România” - LIFE FOR BEAR (<http://www.forbear.icaswildlife.ro/>), finanțat în cadrul programului LIFE+, care are printre obiective „*reactualizarea planului de management a populației de urs din România în contextul dezvoltării socio-economice*”. După consultarea tuturor factorilor interesați, Planul de management va fi aprobat prin ordin de ministru, urmând să se implementeze măsurile propuse pentru protecția adecvată și managementul sustenabil al speciei.

În același timp, **MM are în vedere:**

- Să facă demersuri pe lângă Ministerul Apelor și Pădurilor să verifice utilizarea adecvată a terenurilor destinate hrănirii speciilor cinegetice (prin intermediul Gărzii Forestiere).
- Să facă demersuri pe lângă Ministerul Apelor și Pădurilor în vederea verificării de către Garda forestieră a distanțelor minime de hrănire și a tipului de hrană.
- Să identifice soluții de creare/înființare de zone vegetale tampon astfel încât speciile de carnivore mari să fie reținute cât mai aproape de habitatul natural al acestora.
- Să identifice soluții de finanțare a gardurilor electrice și a altor echipamente de prevenție (sonore și/sau luminoase) pentru a ține la distanță și a îndepărta speciile de carnivore mari
- Să sprijine asigurarea unui management adecvat al deșeurilor menajere.
- Să sprijine informarea și conștientizarea populației cu privire la gestionarea situațiilor de urgență generate de conflictele om-animal, cu ajutorul societății civile și al autorităților publice locale.

Legile și normele sunt făcute de oameni și aplicate de oameni. MM, în calitate de autoritate publică pentru protecția mediului, are datoria să protejeze speciile de urs și lup, dar în același timp trebuie să asigure siguranța populației, să prevină generarea unor pagube cauzate de aceste animale.

În consecință, trebuie să reacționăm cu discernământ, justificat, în funcție de gradul de pericol, să evităm apariția unor evenimente de tipul celor care au avut loc în ultimele luni!